

Pestprotocol

De Vreedzame School

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Doel.....	3
Voorwaarden.....	3
Plagen of Pesten	3
Hoe willen wij omgaan met pesten op Vlinderslag?.....	4
Signalen van pesterijen	6
Schoolregels.....	7
De Vreedzame school	7
Aanpak bij plagen.....	7
Aanpak van conflicten en pestgedrag: Oplossingsgerichte Pest Aanpak (OPA)	8
Stap 1: Wanneer leerlingen een conflict met elkaar hebben en/of elkaar pesten	8
<i>Stap 2: Probleem voorleggen</i>	8
Stap 3: Verhelderingsgesprek	8
Stap 4: Als het pesten niet stopt	8
Stap 5: Gesprek met de steungroep.	8
Stap 6: Tweede gesprek met de gepeste.	8
Stap 7: Tweede gesprek met de steungroep.	8
Herstelgesprekken, met als doel: schade herstellen	9
Schorsing en verwijdering	10
Advies aan ouders van onze school.....	12
Ouders van gepeste kinderen:	12
Ouders van pesters:	12
Alle andere ouders:	12

Doel

"Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen".

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad delen en stemmen gezamenlijk in met dit pestprotocol.

Pesten op school: Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. De Vreedzame schoolmethode is hierin de rode draad.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en daarin een duidelijke stelling innemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kan de vertrouwenspersoon worden benaderd (vanuit school: Rianne Rutjes). De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het de directeur adviseren.

Plagen of Pesten

Plagen is niet hetzelfde als pesten. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend "slachtofferschap"	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

Vanuit de methode van de Vreedzame school wordt gesproken over conflicten. Een conflict gaat uit van plagen. Op het moment dat dit nog leuk en af en toe gebeurt, valt het onder plagen. Met de methode worden conflicten uitgespeeld en behandeld. Hierin ligt de nadruk op het zelf oplossen van conflicten waarmee grotere conflicten op een uitbreiding van een conflict voorkomen wordt. Elke groep besteedt hier tijdens de lessen, meerdere malen per jaar veel aandacht aan. De 3 petten: Rood/blauw en geel geven aan welk gedrag een leerling laat zien.

Signalen van pesterijen

Voorbeelden van pestgedrag:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achter na rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst is een indicatie, er zijn meer mogelijke voorbeelden te bedenken.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Hierin is het gelijk contact zoeken in 1^e instantie met de groepsleerkracht erg belangrijk.

Hoe willen wij omgaan met pesten op Vlinderslag?

- Door de methode "De Vreedzame school" worden onderwerpen als: veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. regelmatig met de kinderen besproken.
- Ook werkvormen zoals; spreekbeurten, rollenspelen, samenwerkingsopdrachten, regels met elkaar afspreken en vastleggen over omgaan met elkaar en groepsopdrachten, komen aan de orde.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Ouders worden betrokken bij de manier van werken op school door elk jaar een ouder/ informatieavond te organiseren.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen met daarbij horende grenzen en consequenties.
- Als er zich pestincidenten voordoen, gaan we altijd eerst na of het programma van De Vreedzame School (nog) goed wordt uitgevoerd in de betreffende groep. Als dit niet het geval is, wordt hier eerst aandacht aan besteed. Vervolgens is er soms meer nodig. We hanteren daarbij een glijdende schaal: van vroegtijdig ingrijpen bij plagen tot uiteindelijk (als alle andere middelen zijn uitgeput) schorsen of verwijderen van leerlingen.
- We gaan structureel na of de doelen van De Vreedzame School wel gehaald worden, met behulp van de Vragenlijst Groepsklimaat, die we jaarlijks afnemen. Daarnaast nemen we ook jaarlijks de Veiligheidsthermometer af, een instrument dat inzicht geeft in de beleving van de sociale veiligheid van de leerlingen, in de feitelijke aantasting van de sociale veiligheid en het welbevinden van de leerlingen.
 - We maken ook gebruik van SCOL, een sociaal-emotioneel volgprogramma waarin de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in kaart worden gebracht. Hierin wordt gekeken hoe het met leerlingen en de groepen gaat en indien nodig extra (individuele) aandacht besteed op het gebied van de sociale vaardigheden van leerlingen.

- Tot slot monitoren we jaarlijks (groep 2 tot en met 8), door middel van een veiligheidsmonitor (kwaliteitszorginstrument) van de Vreedzame school, hoe de leerlingen de veiligheid ervaren op school.

Anti-pest coördinator

Als school hebben we een geschoolde ***anti-pest coördinator***. Word je gepest en lukt het niet (meer) om het met je eigen juf of meester op te lossen? Dan is er de anti-pest coördinator. Bij ons op school is dat meester Jeroen.

Je mag altijd naar hem toekomen als je een probleem hebt wat met pesten te maken heeft.

Hij is er van maandag t/m vrijdag, maar je mag ook een afspraak maken via de mail:

jvandenbos@devlindervallei.nl

Vertrouwenspersoon

Ook heeft onze school een vertrouwenspersoon: juf Rianne.

Soms overkomen je heel vervelende dingen of gaat iets helemaal mis. Je hebt langdurig ruzie met iemand op school of thuis, je wordt gepest of er gebeuren andere dingen waar je boos of verdrietig van wordt. Je wilt dat het stopt, maar je wilt het ook geheim houden.

Je kan verschillende dingen doen:

- Je doet niks en blijft er mee rondlopen en erover piekeren;
- Je kunt erover praten met je ouders, een goede vriend of vriendin;
- Je kunt natuurlijk naar je eigen juf of meester gaan, die zal altijd proberen jou te helpen;

Soms werkt dat niet of wil je dat niet. Dan kun je op school altijd bij juf Rianne terecht, want zij is "intern vertrouwenspersoon". Zij wil naar je luisteren en samen met jou naar een oplossing zoeken. Je mag altijd naar haar toekomen. Juf Rianne werkt op maandag, dinsdag, donderdagochtend en vrijdag, maar je mag ook een afspraak maken via de mail:

rr@devlindervallei.nl

Natuurlijk hopen we dat het niet nodig is en dat alles goed met je gaat, maar als je wilt komen praten ben je altijd welkom! Dit geldt natuurlijk niet alleen voor kinderen. Ook ouders en collega's zijn van harte welkom!

Schoolregels

Onze schoolregels zijn:

- Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort
- Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn
- Wij lossen conflicten samen op
- Wij helpen elkaar
- Wij dragen allemaal een steentje bij

Zowel schoolregels als klassenafspraken zijn zichtbaar in de klas opgehangen. Elke klas een bord voor en van De Vreedzame school, waarop de schoolregels en de eigen klassenafspraken te vinden zijn. Ondertekend door alle leerlingen van de groep. We bieden alle regels tegelijk aan en iedere groep kiest een regel van de week en hangt deze goed zichtbaar op in het lokaal. De schoolregels zijn ook terug te vinden in de schoolgangen.

De Vreedzame school

De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar, hun omgeving, voor de schoolgemeenschap en de samenleving.

Met De Vreedzame School besteden we aandacht aan basale sociale-emotionele en burgerschapscompetenties die wenselijk zijn in een democratische samenleving, zoals je verplaatsen in een ander, op een democratische manier met elkaar beslissingen nemen, openstaan voor verschillen tussen mensen, constructief conflicten oplossen, omgangsvaardigheden en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeenschap.

Wij willen kinderen op onze school zich niet alleen optimaal laten ontwikkelen in de vakken, zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van leerlingen. Dat het ook goede mensen worden die op hun beurt een bijdrage aan de samenleving zullen leveren. Met elke generatie vormen we immers opnieuw onze samenleving.

Onze school dient ook een school te zijn waar alle kinderen zichzelf kunnen zijn en zich veilig en prettig voelen. Alleen dan kunnen ze leren. We doen veel om sociale veiligheid te bevorderen en om ongewenst gedrag zoals pesten te voorkomen.

Aanpak bij plagen

We zijn attent op plaagsituaties in en rond de school. Plagen speelt zich soms af op de grens van het aanvaardbare en kan makkelijk overgaan in ruzie, of zelfs pesten. We besteden er in de lessen van blok 1 aandacht aan, maar ook gaandeweg van het jaar wordt dit in andere blokken herhaalt. Als plagen serieus wordt, ondersteunen we de geplaagde leerling om het plagen te laten stoppen en spreken de plager aan op zijn of haar gedrag. Soms schakelen we een buddy in: een medeleerling die de geplaagde leerling helpt er een einde aan te maken. Ook kunnen we de mediators vragen te helpen.

Aanpak van conflicten en pestgedrag: Oplossingsgerichte Pest Aanpak (OPA)

Stap 1: Wanneer leerlingen een conflict met elkaar hebben en/of elkaar pesten

- A. Er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- B. Praat het uit:
 1. STOP! Eerst afkoelen. Tel tot tien.
 2. Zet je gele pet op. Zeg wat jij wilt. Luister naar wat de ander wil.
 3. Probeer een win-win oplossing te vinden.
 4. Geef elkaar een hand en voer de oplossing uit.

Stap 2: Probleem voorleggen

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem *aan de mediator* of leerkracht voor te leggen.

Stap 3: Verhelderingsgesprek

De mediator of leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen het conflict of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Stap 4: Als het pesten niet stopt

Gesprek met het gepeste kind. De leerkracht, andere leerkracht of ambassadeur van de sociale veiligheid, praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes. We vragen in dit gesprek aan de leerling of hij of zij wil dat de ouders op de hoogte zijn van de gesprekken. Als een externe of een andere volwassene (niet de eigen groepsleerkracht) binnen de school deze gesprekken gaat voeren, lichten we de ouders altijd in.

Stap 5: Gesprek met de steungroep.

Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.

Stap 6: Tweede gesprek met de gepeste.

Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.

Stap 7: Tweede gesprek met de steungroep.

Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.

N.B. Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren herhaald worden om ervoor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

Herstelgesprekken, met als doel: schade herstellen

De hiervoor beschreven Oplossingsgerichte pestaanpak (OPA) is niet altijd mogelijk, of geeft soms geen resultaat: de pester stelt zijn of haar gedrag niet bij. Soms zijn de pestsituaties zo ernstig dat er iets anders moet gebeuren. Of soms wil de gepeste leerling niet meewerken. Soms valt de pester in herhaling en komt de grens van het toelaatbare in de school in het vizier.

Ter bescherming van de gepeste leerling zullen we – als alle pogingen (inclusief externe hulpverlening en een laatste waarschuwing) geen resultaat hebben gehad - moeten overgaan tot schorsing of verwijdering. Een dergelijke noodoplossing is natuurlijk geen oplossing van het probleem. Vaak blijven de leerlingen elkaar ontmoeten in de buurt. Het onopgeloste probleem krijgt dan mogelijk een vervelend vervolg buiten school. Om die reden geven we, voordat de fase van schorsing en/of verwijdering ingaat, aan de betrokkenen een laatste kans om de situatie te herstellen.

Naast de pester en het gepeste kind worden bij voorkeur ook anderen (familieleden, vrienden, andere betrokkenen) bij het gesprek betrokken. Een voorwaarde voor een dergelijk herstelgesprek is uiteraard dat de pester (en diens ouders) verantwoordelijkheid willen nemen voor het aangedane leed, het aanhoren van het verhaal van het gepeste kind (en diens ouders) over de zware gevolgen van het pesten, en dat zij bereid zijn excuses te maken.

De basisvragen die centraal staan bij herstelbijeenkomsten zijn:

- Wat is er gebeurd?
- Wat dacht je op dat moment en hoe denk je er nu over?
- Wie is er door het gebeurde beschadigd, benadeeld, en hoe?
- Hoe zorgen we ervoor dat iedere betrokkene zijn kant van het verhaal kan laten horen?
- Wat is nodig om te herstellen wat er is gebeurd?
- Wat leren we hierover voor de toekomst?

Schorsing en verwijdering

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.

Leerlingen die het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen, schelden e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen, kiezen ervoor zich niet aan de schoolregels te houden.

Aan regel overschrijdend gedrag zijn sancties verbonden. Er zijn verschillende sancties mogelijk. Bij de beginnende of lichte overtredingen zal een onofficiële waarschuwing/straf worden gegeven. Dit gebeurt vaak mondeling en wordt niet geregistreerd. Als dezelfde persoon bij herhaling de regels overtreedt zal een officiële waarschuwing worden gegeven. Hierbij geldt het onderstaande stappenplan.

De consequenties van grensoverschrijdend gedrag (dus ook pesten) zijn:

1. Eerste overtreding, er volgt een waarschuwing.
2. Tweede overtreding: aantekening in "incidenten" logboek, Ouders worden gebeld en schoolleiding wordt op de hoogte gebracht.
3. Derde overtreding binnen 8 lesweken na tweede overtreding, aantekening in "incidenten" logboek. Schoolleiding belt ouders. 1 dag in andere groep met eigen werk;
4. Vierde overtreding binnen 8 lesweken na 3e, aantekening in "incidenten" logboek, uitnodiging ouders door directeur en leerkracht: 2 dagen in andere groep met eigen werk;
5. Vijfde overtreding binnen 8 lesweken na 4e overtreding, aantekening in "incidenten" logboek, uitnodiging ouders door directeur, week in andere groep met eigen werk. Met schriftelijke mededeling dat een zesde overtreding binnen 8 lesweken in een schorsing resulteert;
6. Zesde overtreding binnen 8 lesweken na 5e overtreding, aantekening in "incidenten" logboek, uitnodiging ouders door directeur, 2 dagen schorsing en 3 dagen in andere groep met eigen werk.

Indien het ongewenste gedrag blijft aanhouden en de leerling niet meer te handhaven is op onze school kan deze definitief van school verwijderd worden.

Een goede samenwerking tussen thuis en school biedt de beste kansen op resultaat.

Leerlingen, leerkrachten en ouders hebben allen een eigen verantwoordelijkheid bij het tegengaan van pesten. Die eigen verantwoordelijkheid wordt in ons protocol geconcretiseerd, met de afspraken over welke stappen er door wie gezet moeten worden, als er grenzen overschreden worden of gepest wordt. Wij vertrouwen er op dat wanneer u voor onze school kiest, u deze aanpak ondersteunt en samen met ons hieraan meewerkt. Wanneer zich bijzondere situaties voordoen, zowel door leerlingen die veroorzaker zijn, als leerlingen die in een probleemsituatie zijn gebracht, brengt de leerkracht hiervan kort (meestal telefonisch) de ouders op de hoogte.

We verwijzen hierbij ook naar het beleid van Meerking op gebied van schorsen/verwijderen die wij volgen.

Advies aan ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- g. Houd school goed op de hoogte van uw bevindingen.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind. Een kind leert het meest van goed gedrag benoemen/belonen.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.